

2. Селіванов С.В., Обушна Н.І., Хаджирадєва С.К., Розвиток кадрового потенціалу державної служби в Україні в умовах реформ : проблеми теорії та практики : монографія. Київ, 2019. – 292 с.

3. Грицяк І. Законодавство про державну службу в Європейському Союзі (на прикладі Великобританії, Німеччини, Франції). *Ефективність державного управління : Збірник наукових праць ЛРІДУ НАДУ при Президентові України* : Вид-во ЛРІДУ НАДУ, 2004/2005. Вип. 6/7. С. 442.

4. Соколова Т.А. Особливості проходження державної служби в розвинених країнах. *Інвестиції: практика та досвід*. 2011. № 3. С. 87-92.

5. Публічна служба. Зарубіжний досвід та пропозиції для України / А. В. Кір– мач, В. К. Тимошук, М. В. Фігель та ін. ; за заг. ред. В. П. Тимошука, А. М. Шко– лика. Київ. 2007, 735 с.

6. Гуревич. Е.А. Исполнительная власть в Великобритании // госслужба. Правовые аспекты: Зарубежный опыт. Вып. 5.М: РАГС,1996.

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-249-4-17>

THE QUALITY OF PRIMARY HEALTH CARE IS A PRIORITY AREA OF PUBLIC ADMINISTRATION

ЯКІСТЬ ПЕРВИННОЇ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ – ПРІОРИТЕТНИЙ НАПРЯМОК ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

Tkachenko V. I.

*Master's Student at the Department of
HealthCare Management
and Public Administration
Shuryk National University
of Health of Ukraine
Kyiv, Ukraine*

Ткаченко В. І.

*здобувачка магістратури кафедри
управління охороною здоров'я та
публічного адміністрування
Національний університет охорони
здоров'я України імені П. Л. Шупика
м. Київ, Україна*

Питання якісної медичної допомоги, як однієї зі сфер державної соціальної політики, постає в системі публічного управління достатньо давно.

Сучасна державна політика у сфері охорони здоров'я в Україні – це організована та цілеспрямована діяльність публічної адміністрації, спрямована на створення сприятливих умов, що спрямовується на

збереження та розвитку фізіологічних і психологічних функцій, оптимальної працездатності та соціальної активності людини при максимально можливій індивідуальній тривалості життя [1].

Дослідженням проблеми управління в сфері охорони здоров'я займалися такі вчені, як Ю.В. Вороненко, В.В. Горачук, В.Б. Авер'янов, В.К. Колпаков, В.Ф. Москаленко, М.С. Музика, Л.О. Самілік, О.П. Хамходера та ряд інших. Проте, станом на теперішній час немає єдиного теоретико-правового підходу до визначення концептуальних засад публічного адміністрування у цій сфері суспільних відносин [2].

Саме тому метою публікації є окреслення особливостей публічного адміністрування, нормативних документів в сфері управління якістю первинної медичної допомоги та визначення пріоритетних напрямів її поліпшення.

Як відомо, основу нормативно-правової бази у сфері охорони здоров'я становить Конституція України, Основи законодавства України про охорону здоров'я, інші нормативно-правові акти, що регулюють відносини з питань охорони здоров'я [3].

З метою покращання якості медичної допомоги та ефективності її фінансування у 2017-2018 рр. відбулася чергова хвиля реорганізації та оптимізації медичної допомоги зі створенням системи охорони здоров'я в Україні, зорієнтованої на пріоритетний розвиток первинної медичної допомоги, тобто сімейної медицини почалася, за принципом «гроші йдуть за пацієнтом». Це було визначено Загальнодержавною програмою «Здоров'я-2020, український вимір», Законом України від 19.10.2017 р. №2168-VIII «Про державні фінансові гарантії надання медичних послуг та лікарських засобів», Законом України від 14.11.2017 № 2206-VIII «Про підвищення доступності та якості медичного обслуговування у сільській місцевості», Законом України від 06.04.2017 №2002 Закон України від 06.04.2017 №2002 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення законодавства з питань діяльності закладів охорони здоров'я» (редакція від 06.04.2017) та чинні нормативні документи України. Відповідно до перерахованих законодавчих актів України в відбулося реформування комунальних закладів охорони здоров'я ПМД на комунальні некомерційні підприємства. Одночасно, створено нову установу – Національну службу здоров'я України (НСЗУ) (Постанова Кабінету Міністрів «Про утворення Національної служби здоров'я України» від 27.12.2017 № 1101), яка стала єдиним державним замовником медичних послуг за принципом капітаційної ставки. Вважалося, що це призведе до якісного надання центрами первинної медичної допомоги гарантованого пакету безкоштовних медичних послуг, який щорічно затверджується Постановою Кабінету Міністрів «Про затвердження Порядку реалізації

державних гарантій медичного обслуговування населення за програмою медичних гарантій для первинної медичної допомоги». У разі надання додаткових медичних послуг існуватиме порядок розрахунку її вартості (Постанова Кабінету Міністрів України від 27.12.2017 р. № 1075 «Про затвердження Методики розрахунку вартості послуги з медичного обслуговування») [3-6].

Міністерство охорони здоров'я України розробило відповідні накази, які регламентують хід реформи [7]: наказ МОЗ від 19.03.18 р. № 503 «Про затвердження Порядку вибору лікаря, який надає первинну медичну допомогу, та форми декларації про вибір лікаря, який надає первинну медичну допомогу»; наказ МОЗ України від 19.03.2018 №504 «Про затвердження Порядку надання первинної медичної допомоги»); наказ МОЗ від 26.01.2018 №148 «Про затвердження Примірного таблиця матеріально-технічного оснащення закладів охорони здоров'я та фізичних осіб – підприємців, які надають первинну медичну допомогу»; наказ МОЗ та Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 06.02.2018 № 178/24 «Про затвердження порядку формування спроможних мереж надавачів первинної медичної допомоги».

Для забезпечення якості процесу надання медичної допомоги відповідно до статей 7, 14, 14⁻¹, 22 Основ законодавства України про охорону здоров'я, підпункту 6.5 підпункту 6 пункту 4 Положення про Міністерство охорони здоров'я України, затвердженого Указом Президента України від 13 квітня 2011 року № 467, з метою ефективного управління якістю медичної допомоги та забезпечення підвищення рівня контролю за якістю медичної допомоги наказом МОЗ України від 28.09.2012 № 752 «Про порядок контролю якості медичної допомоги» затверджено Порядок контролю якості медичної допомоги [3-5]. А наказом МОЗ України від 29.12.2016 року № 1422 «Про внесення змін до наказу МОЗ України від 28.09.2012 року № 751» дозволено застосовувати в практиці міжнародні керівництва, розроблені національними та/або фаховими медичними асоціаціями країн-членів Європейського Союзу (членство визначається станом на 01 січня 2017 року), Сполучених Штатів Америки, Канади та Австралійського Союзу, викладені українською або англійською мовами. Додатком 4 до даного наказу рекомендований Діючий перелік джерел клінічних настанов [7]. Але це призвело до втрати єдиного уніфікованого підходу до надання якісної медичної допомоги при тих чи інших станах.

З метою кращого контролю реорганізації і якості медичної допомоги в закладах ПМД впроваджується електронна система охорони здоров'я e-Health для ведення медичної документації та прикріплення пацієнтів

та Міжнародна класифікація первинної медичної допомоги ICPC-2 (Наказ МОЗ України від 04.01.2018 № 13 «Про деякі питання застосування Україномовного варіанту Міжнародної класифікації первинної медичної допомоги ICPC-2-E»). В електронній системі охорони здоров'я з'явиться можливість виписувати електронні рецепти через електронну систему охорони здоров'я поки – за програмою “Доступні ліки” (Постанова Кабінету Міністрів України від 25 квітня 2018 р. № 411 «Деякі питання електронної системи охорони здоров'я»). Тем не менш, відміна системи попередньої статистичної системи звітності унеможливила оцінку якості й порівняння ситуації до та після запровадження заходів реформи [3-4].

Сьогодні Політика МОЗ України направлена на забезпечення кожній людині в Україні гарантованого покриття основних медичних послуг первинної, спеціалізованої, екстреної допомоги через Національну службу здоров'я України. Контроль якості цих послуг планується здійснювати за допомогою індикаторів якості, які на сьогодні розробляє команда МОЗ та НСЗУ.

У числі адміністративного контролю якості організації медичної допомоги залишається система ліцензування та акредитації закладів первинної медичної допомоги (згідно із постановою КМУ від 17 липня 2009р. № 737 "Про заходи щодо упорядкування адміністративних послуг, у сфері охорони здоров'я надаються такі адміністративні послуги): 1) ліцензування господарської діяльності з медичної практики; 2) державна акредитація закладів охорони здоров'я [1].

Отже, система управління якості первинної медичної знаходиться в стані реорганізації та здійснюється за такими складовими: структура, процес та результати медичної допомоги; організація надання медичної допомоги; контроль за реалізацією управлінських рішень; відповідність кваліфікаційним вимогам медичних працівників, у тому числі керівників закладів охорони здоров'я; вивчення думки пацієнтів щодо наданої медичної допомоги; забезпечення прав та безпеки пацієнтів під час надання їм медичної допомоги. Слабкими моментами є недосконалість підходів та нормативної бази щодо структури, процесу й оцінки результатів первинної медичної допомоги. Сильними сторонами є перехід до ринкового принципу фінансування та електронного документообігу. Можливі шляхи покращання – вдосконалення нормативної бази, створення ефективної системи контролінгу за допомогою дієвої системи індикаторів якості структури процесу і результатів первинної медичної допомоги.

Література:

1. Курс адміністративного права України (підручник) / За ред О. Кузьменко. – Юрінком Інтер, 2013. – С.807-842. Режим доступу – https://pidru4niki.com/1896080148173/kurs_administrativnogo_prava_ukrayini
2. Неугодіков А. ПУБЛІЧНЕ АДМІНІСТРУВАННЯ У СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я// ЮРИДИЧНИЙ ВІСНИК, 2019/3. – С. 63-69
3. Voronenko Yu. V., Shekera O. G., Tkachenko V.I. Legal supply of primary care reformation based on the family medicine in Ukraine // Здоров'я суспільства. – 2020. – том 9, № 4. – С. 145-149.
4. Ткаченко В.І. Система управління якістю: якість освіти, науки та клінічної практики в первинній медичній допомозі, законодавчо-нормативна база // Семейная медицина. – 2020. – № 1-2 (87-88). – С. 8-14.
5. Tkachenko V. Review of Ukrainian Health Care Reformation on Principles of Family Medicine Family Medicine and Primary Care Review. – 2017. – № 19 (4). – P. 425-429.
6. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/302-2018-%D0%BF>.
7. <http://moz.gov.ua/plan-reform>

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-249-4-18>

**ANALYSIS OF MECHANISMS OF PUBLIC ADMINISTRATION
OF INTERNATIONAL MILITARY COOPERATION BETWEEN
UKRAINE AND THE EUROPEAN UNION**

**АНАЛІЗ МЕХАНІЗМІВ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ
МІЖНАРОДНИМ ВІЙСЬКОВИМ СПІВРОБІТНИЦТВОМ
МІЖ УКРАЇНОЮ ТА ЄВРОПЕЙСЬКИМ СОЮЗОМ**

Shapovalov H. M.

*Chief
General Directorate of Military
Cooperation
Ukrainian Armed Forces
Kyiv, Ukraine*

Шаповалов Г. М.

*начальник
Головне управління військового
співробітництва
Збройних Сил України
м. Київ, Україна*

Європейський Союз продовжує займати активну позицію щодо стримування росії від подальших військових дій проти України.